

Nordre Skakklub

1931 - 1981

Nordre Skakklub

1931 - 1981

Nordre Skakklub 1931 - 1981

Redaktion: Nina Høiberg

Lay-out: Henning Andersen og

Thorbjørn Rosenlund

Tryk: Werk's Offset

INDHOLD:

Ved Nordre Skakklubs 50 års jubilæum	5
En gammel formands tanker ved et jubilæum	6
Et taktisk klubspil	7
Glimt af Nordres historie	11
Korrespondanceskak	15
Mit møde med Nordre	17
Nordre og landsholdet	19
Nordres resultater i 19 divisionsturneringer	25
Sejr og nederlag i Europa-cuppen	29
Nordre-liv i 1960'erne - en subjektiv beretning	31
Nordres historie i tal	37

Ved Nordre Skakklubs 50 års jubilæum

Nordre Skakklub har den 17. november 1981 bestået i 50 år. Uden falsk beskedenhed kan det fastslås, at Nordre har været med til at præge dansk skakliv i et omfang som kun få andre klubber.

Intet ville derfor være mere naturligt end at markere det halve århundrede med et jubilæumsskrift, men lige så tydeligt, de seneste års triumfer står i erindringen, lige så dunkelt - trods flere medlemmers særdeles lange hukommelse - henlå fortiden.

Men to måneder før jubilæumsfesten kom en stak forhandlingsprotokoller, turnerings- og kassebøger pludselig klubben i hænde, bøger som ingen længer vidste noget om. Med disse kilder inden for rækkevidde havde vi kun tidsmæssige skrupler med hensyn til nærværende skrift, men vi kastede os straks over de gamle, håndskrevne dokumenter.

Det har været særdeles spændende og fascinerende læsning. Startvanskelighederne som arbejderskakklub i trange økonomiske tider blev løst med utrolig viljekraft og opfindsomhed. Klubben som hjemsted for kammeratligt samvær, konkurrencer, udflugter og fester vidner om en væsentlig større social funktion end i de senere år.

Nordre var indtil 1952 medlem af Dansk Arbejder-Skakforbund, hvor klub-

*Poul
Frausing,
formand i
Nordre*

ben spillede en fremtrædende rolle med seks danmarksmesterskaber, og siden - i Dansk Skak Unions regi - har klubben hjemført fire provinsmesterskaber og ti holdmesterskaber. Med ganske få undtagelser har Nordre desuden sat sig på samtlige lokalmeesterskaber gennem de sidste 40 år.

Nordres centrale placering i århusiansk og dansk skakliv har naturligt nok virket tillokkende på udefrakomne stærke spillere. Set i et historisk perspektiv er der specielt tre perioder, hvor klubben har fået tilført "friskt blod", nemlig 1952, 1964-66 og 1975-78. Helt uden problemer for Nordre som helhed, har denne tilgang af topspillere dog ikke været, idet der hermed blokeres for unge ambitiøse spilleres drøm om en plads på 1. holdet; ligesom den manglende tilstedeværelse af disse 1.-holdsspillere på klubaftenerne tilsyneladende igennem mange år har været en kronisk "sygdom". I jubilæumsåret er denne "sygdom" dog mest geografisk bestemt, og her er det rart at konstatere, at så mange ønsker at bevare tilhørsforholdet til deres

gamle klub trods store kilometerafstande.

Et kendetegn for Nordre Skakklub har været, at når kriser dukkede op, har der hver gang været friske folk inden- og udenfor bestyrelsen, der har iværksat nye planer, som har sikret

det fundament Nordre altid har hvilet på - et godt skakmiljø, hvor klubresultater og kammeratskab går op i en højere enhed. Det skal her være mit ønske for fremtiden, at vi fortsat værner om og vedligeholder dette fundament.

Poul Frausing

En gammel formands tanker ved et jubilæum

Denne lejlighed er kærkommen for mig til at udtrykke en tak for mange gode år i Nordre Skakklub. Ved en sådan lejlighed vil tankerne naturligvis gå tilbage.

Selv efter så mange år uden skak rykker det i en gammel "skakidiot". Jeg husker årene, fra jeg startede i Mørksgade som medlem, bestyrelsesarbejdet med bl.a. Henry Kortsen og Åge Petersen; de store år under krigen med 100 deltagere i vinterturneringerne, mange partier med russiske og polske krigsfanger. Og efter krigen påsketurneringer, simultanskak i Folkets Hus' store sal (2 kr. pr. deltager) og mange andre begivenheder, som jeg er glad for at have været

ret midt i i formandsperioden.

Organisatorisk var Nordre tilknyttet Dansk Arbejderskak og senere Dansk Skak Union. Denne ændring var forårsaget af spillernes stadig højere kvalitet og dermed mulighed for deltagelse i landsholdsskak.

Desværre nødvendiggjorde mit erhverv, at jeg måtte forlade Nordre Skakklub i 1958. Det er derfor med en blanding af vemod og glæde, at jeg i dag kan gratulere Nordre med jubilæet og med nogen stolthed, at jeg kan konstatere at klubben i jubilæumsåret igen engang er danmarksmester i det ædle spil.

Hjertelig tillykke

Sam Deding

Et taktisk klubbspil

Nordre Skakklubs ledelse har i anledning af 50 års jubilæet opfordret mig til at skrive om klubbens "fødsel" og årsagerne til, at den i dag fremstår som en af Dansk Skak Unions stærkeste klubber.

Eftersom min hukommelse naturligt nok ikke kan være den allerbedste efter 50 års "slid", må læseren bære over med mig, såfremt der fremkommer unøjagtige årstal i det følgende:

Vi skal nemlig starte i året 1919, da jeg var to år gammel. Ved efterlæsning af Århus Skakklubs jubilæums-

Eigil Pedersen

festskrift i 1943 har jeg fundet ud af, at en vigtig beslutning senere skulle føre til Nordre Skakklubs oprettelse. Jeg læser: "Klubbens 10 års fødselsdag fejredes ved en festlig sammenkomst den 24. september 1913, og urmager Savstrup er fremdeles formand, men fratræder nogle år senere, nemlig 1919, og starter samtidig Skakklubben "Aros", men det skete ikke for at skade Århus Skakklub, som Savstrup udtalte ved Århus Skakklubs 25 års jubilæum, men for at gavne skaksagen ved at skaffe medlemmer blandt andre befolkningslag, og det har da også vist sig, at Savstrups tanke havde god grobund, idet Skakklubben "Aros" stadig har et respektabelt medlemsantal."

Min far I.P. Pedersen, var medlem i "Aros" indtil han blev forfremmet og forflyttet til Brande i 1925 som togbetjent ved D.S.B. Her spillede han i Brande Skakklub og var desuden travlt beskæftiget i Brande I-drætsforening i hvilken han var formand i 5 år, inden han igen efter forflyttelse kom tilbage til den jyske hovedstad. Imens havde min mor lært mig skaktrækkene, men eftersom jeg kom i privat realskole, måtte jeg næsten "snyde" mig til at låne fars brikker!

I 1931 skete der igen noget i det århusianske skakliv. Vi boede den-

gang på Christiansbjerg og deroppe var flere interesserede i at starte en "folkelig" skakklub. Det førte til, at flere spillere fra Aros sidst i 1931 stiftede Nordre Skakklub. I et referat fra Demokraten i 1932 præsenteres på et foto provinsklubbemesterholdet fra Aros og efter en omtale af de vundne kampe, sluttet artiklen af med et lille suk - "Nu vil flere af spillerne "lægge op" og så er det uvist om klubben igen kan spille sig frem til et mesterskab". De omtalte "lægge op"-spillere havde startet Nordre Skakklub vistnok i en protest mod Dansk Skak Unions ledelse. Det var jo i depressionens tid i 30-erne med stor arbejdsløshed. Jeg mærkede det på den måde, at jeg efter en afsluttet realeksamen måtte på ungdomsarbejde, fordi der ikke var "rigtigt" arbejde at skaffe. Til gengæld erindrer jeg med glæde, at der fra forskellig side blev gjort meget for de arbejdsløse, og når der var tid til det, besøgte jeg K.F.U.M.s hjem for de ledige på havnen nær Østbanegården. "Hytten", som var dens populære navn, blev ledet af Petrus Christensen på en fortræffelig måde, fordi han satte gæsterne i gang med at spille skak og arrangerede bykampe med nærliggende byers K.F.U.M.-hjem - alt sammen med gratis busbefordring etc. I "Hytten" kom de ledige havne- og pakhusarbejdere for at fordrive tiden med en kop kaffe og en tiøres "basse" og samtidig få et spil skak. Ikke for intet er "Hytten" omtalt i Dansk Arbejder-Skakforbunds turneringsprogram for 1938 i Århus, hvor jeg fra en artikel om se-

værdigheder citerer: "Altså, Kammerater, vi har en Skakhøjskole i Århus, men da det synes at være en hemmelighed, må Du holde tæt med din viden herom, ønsker Du at se den? Spørg da en Århuskammerat derom, læg fingeren på munden og spørg efter "Hytten", og svaret vil Du få omgående!"

Nordre Skakklubs indmeldelse i det nydannede Dansk Arbejder-Skakforbund er sikkert omtalt andetsteds - jeg erindrer det ikke helt nøjagtigt og var kun interesseret i at dygtiggøre mig og lære af de "gamle", der stod for styrelsen.

MANGE NYE KLUBBER

"Hytten" udklækkede mange skakspillere og det førte til dannelsen af mange nye klubber i byen og forstæderne. Og de meldte sig alle ind i D.A.S.. Jeg kan her nævne skakklubben "Iris", der var stiftet i 1930, men uden at organisere sig. Den indmeldte sig i 1933 og ændrede i 1934 navnet til Arbejdernes Skakklub, Århus, og desuden opstod der klubber i Åbyhøj, Viby og Skåde som alle var tilsluttet D.A.S. og Århus Arbejder-Skaks sammenslutning.

Arbejder-forbundet var blevet en magtfaktor har i byen, og i første omgang gjorde unionsklubberne et forsøg på at knække denne dominans ved at lade stærke spillere optræde som dobbeltmedlemmer, men her svarede de "gamle" i Nordre Skakklub igen ved at optræde som medlemmer af Stilling Skakklub i kredskampen i Odder mod Århus Skakklub i 1935, hvor jeg bl.a. besejrede konsul G.A.K.Nielsen. Jeg var kun en lille brik i det store

spil, og det havde jeg at rette mig efter så længe min far skulle skaffe det daglige brød!

Hvorfor der kom et tøbrud i forholdet mellem de århusianske D.S.U. og D.A.S.-klubber, kan jeg ikke erindre, men jeg har på fornemmelsen, at Svend Eriksen havde en finger med i spillet og fik gennemført et samarbejde mellem klubberne og det stod for mig, som noget ganske naturligt!

Samarbejdet blev indledt i 1941 og det førte til, at alle århusianske skakspillere nu kunne mødes i klub- og enkeltmandsturneringer på lige fod.

Jeg havde fået arbejde ved D.S.B. i 1936 og blev gift i 1942 med "Strit" hvilket betød, at jeg nu selv kunne danne mig en mening om "skakkrigen".

Selv om den tyske besættelse hindrede al for stor udfoldelse skakligt set, blev der i 40-erne spillet mange gode turneringer, og jeg mødte her mange ligestillede unionsspillere, som blev mine venner. Selvfølgelig var der meget at rette op på i Dansk Skak Union og det opdagede jeg bedst, da jeg i 1945 blev medlem af Århus Skakklub for at kunne deltage i unionens påske-turnering i mesterklassen. Såvel min far som Toft var forbitrede, men jeg var mig selv og rejste over til Odense og en fiasko! Min gode ven Holger Neergaard var også med og vi blev indlogeret på et tagkammer i Missionshotellet lige overfor banegården. Ironien ville, at jeg, der selv var ansat ved D.S.B. ikke kunne sove, fordi D.S.B. havde anbragt en godsekspedition lige over for hotellet og efter to eller tre døgn uden søvn tog jeg

en rask beslutning og "stak af" til Århus med natekspressen og blev naturligt nok ekskluderet af Århus Skakklub!

Det var selvfølgelig dumt, men alligevel fortsatte jeg mit spil. Følgende parti er fra Nordre Skakklubs jubilmæumsturnering 1946.

Meraner

Hvid: J.Melchior, Nordre

Sort: Eigil Pedersen, Nordre

1. d4, Sf6 2. Sf3, d5 3. c4, c6 4. e3, e6 5. Sc3, Sb-d7 6. Ld3, Le7 7. o-o, o-o 8. b3, b6 9. Lb2, Lb7 10. Se5, c5 11. f4, cxd4 12. exd4, Se4 13. De2, f5 14. Ta-d1, Lb4 15. Sbl, Tf6 16. c5? Sdxc5! 17. Lb5! 17. dxc5, Lxc5 18. Khl, Sg3 19. hxg3, Th6 17. -, a6 18. Lc6, Tc8 19. Lxb7, Sxb7 20. a3, Lf8 21. Tc1! b5 22. a4, Sa5 23. axb5, Txc1 24. Lxcl, Sxb3 25. bxa6, Sxd4 26. Db2, Db6! 27. Sg4(?) 27. g3, Sb3 28. Kg2, Dxa6! 27. -, fxg4 28. Opg.

o-1

I 1948 var alt tilsyneladende glemt. Jeg fik opfordring til igen at melde mig ind i Århus Skakklub og dermed få en plads i mesterklassen ved påsketur-neringen i Århus! Jeg meldte mig ind på den betingelse, at jeg spillede for Nordre Skakklub, når de to klubber mødtes i de århusianske holdkampe.

I Århus 1948 fik jeg min nattesøvn og en førsteplads i mesterklassen og dermed en plads i landsholdsklassen, hvilket jo har ført mere med sig. I første omgang en masse ballade med far og Toft, hvilket jeg tog ganske roligt, fordi det stadig stod i mit bagehoved, at skakspillere skal afgøre deres mellemværende på brættet, og

det har intet med politik at gøre.

Min optræden i landsholdsklassen i 1949 i København, hvor jeg som debutant var lige ved at snappe mesterskabet, har sikkert gjort indtryk på de "gamle" i Nordres ledelse. (se partiet mod Chr. Poulsen efter artiklen red.) Efter min hjemkomst fik jeg efterhånden hjort dem bløde i en drøftelse om, hvorfor Nordre skulle fortsætte i D.A.S. uden fremtidsudsigter, når vi efter indmeldelse i D.S.U. kunne gøre os gældende og være med til at demokratisere ledelsen. Det lykkedes at overbevise ledelsen - og Henry KØrtsen, en af afhopperne fra 1931, fik mandat til at udmelde Nordre Skakklub af D.A.S. og derefter fulgte indmeldelsen i D.S.U.. Senere kunne man læse i dagspressen, at de tre landsholdsspillere Eigil Pedersen, Palle Nielsen og Victor Juul Hansen samt Århusmesteren Holger Neergaard havde udmeldt sig af Århus Skakklub og nu var indmeldt i Nordre Skakklub. Det sidste behøvede jeg ikke, eftersom jeg havde været medlem siden 1931 og nu kunne konstatere, at kredsen var sluttet.

Nordres indsats for en demokratisering af unionens arrangementer kommer bl.a. til udtryk i den nuværende divisionsturnering om danmarksmesterskabet i holdskak. København spillede deres egen holdturnering og provinsens mange klubber mødtes i en lotteripræget holdturnering med afsluttende kampe i Odense om provinsklubsmesterskabet. Når der spillede en turnering om danmarksmesterskabet, var det vel også naturligt, at dette kom til at gælde for udvalgte hold. Det var desuden af stor betydning for provin-

sens spillere, at de kom til at prøve kræfter med de københavnske hold. I Nordre begyndte vi at arbejde med et udkast i "Tidskrift för Schack" til en holdturnering i Sverige, og det blev efter flere års drøftelser gennemført herhjemme, da Kjær Larsen, som gjorde et stort arbejde for at samle "hele nationen", var blevet unionens formand. Nordre Skakklub har bevist, at dette arbejde ikke er gjort forgæves!

Grünfeld-indisk

Hvid: Eigil Pedersen, Nordre

Sort: Chr. Poulsen, Agerskov

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, c5 7. Lc4, Lg7 8. Se2, o-o 9. Le3, cxd4 10. cxd4, Sc6 11. o-o, Sa5 12. Ld3, Le6 13. d5!?, Lxa1 14. Dxa1, f6 15. Lh6, Te8 16. Sf4, Ld7 17. e5, Tc8 18. e6, La4 19. Dbl, Kh8 20. Lxg6, hxg6 21. Lg7!, Opg.

1-0

Til slut et parti fra DM i Vejle 1967

Jugoslavisk

Hvid: Eigil Pedersen, Nordre

Sort: Jens Enevoldsen, København

1. e4, d6 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. f3, Sb-d7 5. Le3, e5 6. Dd2, a6 7. Sh3, Lg7 8. d5, o-o 9. Lq5, h6 10. Le3, Hvidslår på h6 kan sort spille Sxe4 efterfulgt af skak på h4. 10. -, Kh7 11. g4, Sg8 12. Sf2, b5 13. h4, h5 14. gxh5, gxh5 15. Se2, Lh6 16. Sg3, Df6 17. Lg5, Sc5 18. f4!, Lxg5 19. hxg5, Dxf4 20. De2, Te8 21. Sxh5, Dxg5 22. Sf6, Kq7 23. Sxe8, Kf8 24. Th2, De7 25. Th8, Dxe8 26. Dh5, Ld7 27. Dq5, Opg.

Eigil Pedersen

Glimt af Nordres historie

1931-1939

Nordre Skakklub meldte sig i 1932 ind i Dansk Arbejder-Skakforbund, da det var billigere end i Dansk Skak Union. Klubben havde 40 medlemmer, men kun 10 sæt brikker.

Af forhandlingsbogen for denne periode fremgår det, at klubben havde store økonomiske problemer, som bl.a. søgtes løst gennem fester, udflugter og andespil. Udover de økonomiske havde man også en del lokale problemer; f.eks. måtte man på et tidspunkt på grund af mangel på varme skifte spillelokale.

På det skaklige område finder man allerede i 1932 en alvorlig påtale af "bagspilleriet". Ca. på samme tidspunkt forsøger man at oprette en drengeklub, og sideløbende med klubturneringen laver Eigil Pedersen og hans far I.P.Pedersen opgaver til en løserturnering.

Allerede inden holdkampene formaliseres i 1936 indenfor Århus Skaksammenslutning, er der på dette område en livlig aktivitet klubberne imellem.

Nordre får i 1938 en klubavis bl.a. indeholdende en brevkasse, hvor forskellige ideer efterlyses - hvilket bl.a. resulterer i oprettelsen af en studiekreds.

1940-1949

Klubben starter dette tiår med en ju-

bilæumsturnering, der vinder af Eigil Pedersen, og i de følgende år befæster Nordre sin stilling som provinsens absolut stærkeste arbejderskakklub. Medlemstallet er i de forløbne år støt og roligt steget fra de 40 til 100, hvilket udløser en 100-mandskamp med de "borgerlige skakklubber" (resultatet kendes ikke). Af andre aktiviteter kan man nævne oprettelsen af et bibliotek, fodboldkampe (bl.a. mod Åbyhøj d. 3/9 1941, hvor Nordre vandt med 5-2), masser af udflugter og fester. En særlig omtale fortjener kammeratskabsaftenen i 1949 hvor man skulle medbringe 1 madpakke, 1 dame + evt. nogle gæster, og auktionen i 1946, hvor 1 par gummistøvler og en flaske vin alt i alt indbragte 45 kr.

1950-1959

I 1952 meldte Nordre Skakklub sig ind i Dansk Skak Union, og allerede året efter var den unionens største skakklub. Som unionsklub videreførtes de stolte holdresultater, her i form af flere provinsmesterskaber. Individuelt lyser Eigil Pedersens to DM'er i 1951 og 1953 op. Samme Eigil Pedersen laver desuden i denne periode sammen med Palle Nielsen nogle strålende olympiade- og landskampsresultater.

Af særarrangementer kan nævnes en

radiomatch mellem Eigil Pedersen og Euwe (E.P. tabte), og en telefonmatch mod Evans, Vejle, hvor Nordre vandt 5-1.

På klubplan er der i slutningen af 50-erne en del problemer med udviklingen af vinterturneringen, da topspillerne udebliver fra klubaf-terne; ligesom et gammelt spøgelse fra 40-erne dukker op igen, nemlig kortspilleriet. Som det fremgår af et bestyrelsesreferat: "Nu er det helt galt med kortspillet - forbyd det! - Topspillerne er god propagan-da for klubben, - hvis de viser sig i klubben."

I 1958 afsluttes der en 15-årig formandsperiode med Sam Dedings af-gang. Hans betydning for Nordre - ungdomsskakken m.m. - var kolossal.

1960-1970

60-erne er Nordres hidtidige stor-hedsperiode, hvilket tydeligt frem-går af oversigterne - både hvad an-går hold- og individuelle resultater. Efter divisionsturneringens start finder københavnerklubberne hurtigt ud af, at deres frygt for mangel på modstand var helt ubegrundet.

Nordre's medlemstal stiger til 130 og blandt disse kan nævnes Jørn Sloth, Bent Sørensen, Jens Kølback, Karl Pe-dersen og Erik Bang. Sammen med vete-ranerne udgør de et særdeles slag-kraftigt DM-hold, og lokalt sætter Nordre sig på samtlige Århusmester-skaber i den periode. Men dette over-flødighedshorn af gode spillere hav-de også sin bagside. En stor gruppe af yngre mesterspillere fandt det u-tilfredsstillende at spille på 3.-

4.-5.-holdene, og dannede klubben "1968"

Klubturneringen afvikledes i dis-se år under Svend Eriksens eminente ledelse planmæssigt med helt op til 80 deltagere.

1970-1981

Efter en tilbagegang i medlemstallet i slutningen af 60-erne iværksatte klubben en del nye aktiviteter for at stoppe denne udvikling. Plakat-kampagne og teoriundervisning viste sig effektivt således at medlemstal-let i 1972 gik op fra 84 til 124. Kort efter fremkommer Leo Rix med et forslag om at starte et klubblad - NORDRE NYT. Redaktørholdet havde 1. nr. klar i 1973 og det ambitiøse mål med 10 nr. årligt holdt frem til 1976, hvor kræfterne var brugt op. Heldigvis skulle det vise sig kun at være for en kortere periode, idet Poul Erik Nielsen, Thorbjørn Rosen-lund, Nina Højberg, Henning Ander-sen m.fl. pustede nyt liv i bladet i 1978, denne gang med 4 numre årligt.

Klubturneringen todeltet i en ef-terårs og en forårsturnering i 1974, hvilket klart forøgede turneringsak-tiviteten blandt medlemmerne.

Klubben påtog sig i 1978 at vide-reføre VRSS bededagsturnering, nu dog som en 4-mands holdturnering. Denne turnering har haft konstant stigende tilslutning under Wagn Ro-senlunds dygtige ledelse og er for-håbentligt kommet for at blive.

Nordre har stået som arrangør af påsketurneringerne i 1953, 1959, 1966, 1976 og 1981, og her er der grund til at fremhæve et af klubbens hæderkro-

Victor Juul Hansen, Eigil Pedersen, J.E.W. Gemxøe og Svend Eriksen.

nede medlemmer Victor Juul Hansen, der har lagt et kæmpearbejde såvel i disse arrangementer, som i mange andre af klubbens aktiviteter.

Resultatmæssigt startede 70-erne fint med DM i 1970, 1971 og 1973. Midt i 70-erne indtrådte en stilstandsperiode, men med tilgang af bl.a. Poul Erik Nielsen, Thorbjørn Rosenlund, Leif Kristensen, John Rødgård og Erik Pedersen, kom Nordre i 1978 stærkt tilbage og har siden siden det sikkert på mesterskabet.

Jørn Sloths k-skak-VM og Erik Bangs stormestertitel indenfor samme genre gav os i 1979/80 en kærkommen lejlighed til at holde en af

klubbens efterhånden sjældne fester. Til gengæld er der skabt en særdeles populær tradition omkring juletid med speciallyn, auktioner, pølser, øl m.m., ligesom klubbens todelte lynmesterskab, hvis sidste afdeling om foråret har været rammen om festivitets i forbindelse med afslutningen på danmarksmesterskabet, er blevet en tilbagevendende begivenhed, de fleste ser her til.

Hermed er vi nået til november 1981, og vi genindfører den gode tradition fra 30-erne og 40-erne og holder stiftelsesfest den 21/11 i anledning af NORDRES 50 ÅRS JUBILÆUM.

Poul Frausing

Jørn Sloth med nogle af de kort, der førte til VM i korrespondanceskak.

Foto: Bjarke Larsen

Korrespondanceskak

Inden for korrespondanceskakken har klubben, repræsenteret ved h.h.v. Jørn Sloth og Erik Bang opnået helt fantastiske resultater. Det er indtil nu blevet til intet mindre end to stormestertitler, et europamesterskab og et verdensmesterskab!

Begge spillere deltog i det 8. EM, der startede i 1971. Allerede to år efter havde Sloth sikret sig EM-titlen med en score på 12½ af 14. Bang besatte efter en hård opløbskamp tredjepladsen med 10½ p.

Efter deltagelsen i EM vendte Erik Bang sig mod holdturneringer. I det 8. OL scorede han 8½ p. af 11 på 1. bræt. Hermed havde han opfyldt titelnormen, og blev i 1979 udnævnt til stormester i korrespondanceskak.

I 1975 startede Sloth som nybagt europamester i det 8. VM. Han havde som minimum forestillet sig en score på 33 procent og som maksimum en tredjeplads, der ville sikre ham en stormester titel. Det skulle imidlertid komme til at gå helt anderledes ...

Efter en rolig start med nogle remis begyndte 1-tallerne at indløbe, og efterhånden, som halvfjerdsere gik på hæld, stod det klart, at chancerne for en VM-titel var endog meget store. Til sidst manglede kun partiet mod den regerende mester Estrin,

der satte spilletempoet ned i takt med, at Sloths fribonde blev stadig farligere.

Endelig den 19. februar 1980 indløb opgivelsen telegrafisk, og Jørn Sloth var verdensmester i korrespondanceskak.

Flg. parti mod A. Chasin, USSR er Sloths yndlingsparti blandt de 14 fra VM. Kommentarerne er Sloths egne. De er med forfatterens tilladelse taget fra Sloth og Ernst Larsens bog "Jørn Sloth første danske verdensmester i skak"

Nimzoindisk

Hvid: A. Chasin, USSR

Sort: Jørn Sloth, DK

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, b6 5. Se2, La6 Bronsteins træk.

Han opfandt det under morgenmaden før 17. matchparti mod Botvinnik i 1951! Om eftermiddagen fik han lejlighed til at servere trækket - og vandt partiet. I 8. EU-mesterskab vandt jeg to udmærkede sejre med det mindre kendte 5. -, Se4!? 6. a3, Lxc3 Egentlig er jeg lidt betænkelig ved at give løberen. Men Smyslov, Fischer og Larsen har gjort det før mig! I DM 1962 (juniorklassen) spillede jeg 6.-, Le7 mod Erik Bang, den senere k-skakstormester. Et vigtigt parti for denne variant, der har været i unåde

nogle år, er Timman-Hübner, Montreal 1979. 7. Sxc3, d5 8. Df3 Næsten u-
 prøvet. Det almindelige er 8. b3.
8. -, o-o 9. Se2, c5 10. dx5, bxc5
 Teorien angiver 10. -, Sb-d7! som i
 et remisparti Tajmanov-Spasskij 1961.
 Her havde Chasin nok en forbedring
 klar, hvorfor skulle han ellers væl-
 ge denne variant? 11.cxd5, Lxe2!? Et
 bondeoffer på lang sigt. Spilleligt
 var exd5, men jeg brød mig ikke om,
 at få min springer deplaceret på a6.
 Den hører til på c6. 12. Kxe2 Ellers
 har sort uden videre en fin stilling.
12. -, exd5 13. Td1, Sc6 14. Sxd5,
Sxd5 15. Txd5 Selvfølgelig ikke 15.
Dxd5, Sd4! 15. -, Db6 Sorts udvik-
 lingsforspring og angrebs-chancer
 kompenserer sikkert bonden. Chasin
 finder i hvert fald ikke nogen gen-
 drivelse. 16. Kf1, Ta-d8 17. e4, Sd4
18. Dd1, Txd5 19. exd5, Tf-d8 20.
Da4, Dg6! Spil på gevinst. Med 20. -,
Sb3 21. Lg5! (21. Tb1? Dg6!) Sxa1 (21.
 -, f6 22. Te1!) 22. Lxd8, Dxd8 23.
 Dd1 kunne jeg fremtvinge et remislut-
 spil. 21. Dc4 En anden mulighed er
 21. Le3! F.eks. 21. -, Dd3 22. Kg1,
Sc2 23. Tf1, Sxe3 24. fxe3, Dxe3 25.
Kh1, De2! Sort står bedst, men ge-
 vinstchancerne er nok små. 21. -, Sc2
22. Lg5! 22. Tb1? Se3 kommer ikke på
 tale, og 22. Ta2, Te8 23. Ld2 giver
 sort stærkt angreb efter 23. -, Sel!?
 eller 23. -, Dh5 22. -, Sxa1 23. Lxd8,
Dbl 24. Ke2, Dxb2 25. Ke3, Sb3 Efter
 slag på a3 kunne d-bonden blive far-
 lig. Jeg analyserede kun lidt på 25.
 -, Dxa3, da jeg var udmærket tilfreds
 med teksttrækket. Dronning og sprin-
 ger arbejder bedre sammen end dron-
 ning og løber. Den erfaring gjorde

jeg vist første gang mod Jens Ene-
 voldsen i København 1965. Da sad jeg
 med løberen og blev rigtigt manuce-
 ret af den gamle ræv... 26. Lh4, h6
27. Lg3 Med remistilbud, hvilket blev
 afslået med hård hånd. 27. -, Dd2 28.
Ke4, Del 29. Kd3, Dd1 Den kritiske
 stilling.

30. Ke3? Et træk, der blev modtaget
 med glæde. Det taber! 30. Kc3! synes
 at holde, selv om det ser farligt ud.
 En hovedvariant er 30. -, Sd2 31. Df4
 (det eneste), Dc1 32. Kd3, c4 33. Ke2
c3 34. Kd3! c2 35. Db8, Kh7 36. Dc8
 og hvid holder remis. Der truer evig
 skak. 30. -, f5! Truer Dd2 fulgt af
Sd4. 31. d6, Kf8 32. Le5 Der er in-
 tet tilfredsstillende. En enkelt va-
 riant: 32. Dc3, Sd4 (truer De2) 33.
Dxc5, Sc2 34. Kf4, Dg4 35. Ke5, De4
 mat. 32. -, g5 33. Dc3, Sc3, Lc3, der
 også parerer truslen Del, taber ef-
 ter Dc1, f.eks. 34. Ke2, Sd4 35. Kd3,
Df1 med dronninggevinst. 33. -, Sc1
34. Lg7 34. Dd2, f4 med dronningge-
 vinst. 34. -, Kg8 35. Dc4, Kxg7 36.
d7, f4 Med mit sidste træk fulgte
 forslaget 37. Ke4, Dxd7 38. Dxc1,
Dd4. Efter disse tvungne træk er der
 to muligheder: 39. Kf3, Dd3 40. Kg4,
Kg6! fører ind i et matnet (41. g3,
f3!) og 39. Kf5, Dd5 40. Kg4, Dxd2
 giver et håbløst slutspil. 0-1.

Hanning Andersen

Mit møde med Nordre

Da jeg udvandrede fra Kongens København sidst i august i 1946, var det ret naturligt, at jeg blev medlem af Århus Skakklub, jeg var lige gået af som formand for Frederiksberg Skakforening og kendte flere spillere i Konsulens klub. Kun et par uger efter min ankomst startede Nordres 15 års jubilæumsturnering, og jeg kunne lige nå at komme med og var da så heldig at få 3. præmie; bekendtskabet med Nordre blev ikke nærmere uddybet, og jeg nåede slet ikke at komme med til præmieuddeling og jubilæumsfest den 17. november, for den 13. blev jeg i hast kørt på hospitalet og fik fjernet blindtarmen.

I 1949 havde både Dansk Skak Union og Dansk Arbejder Skakforbund fået den ide at afholde påsketurneringen i København, arbejderne i National Scala og unionen i den noget skumle krypt i Grundtvigs Hus.

Afslutningsfesten med præmieuddeling i Grundtvigs Hus blev ikke nogen opløftende forestilling i de triste omgivelser, det traditionelle hyldesttelegram til Hans Majestæt Kongen var afsendt, og de ligeså traditionelle taler for arrangørerne, Danmarksmesteren, damerne, og hvem der ellers skulle hyldes, var i fuld gang, da Kupferstick kom hen til det bord, hvor jeg sad, og fo-

Victor Juul Hansen

reslog, at vi skulle tage ud i K.B. Hallen, hvor arbejderne holdt stævnefest med Teddy Petersen med 30 mands orkester og Raquel Rastenni, og som sagt så gjort.

Vi kom ud til K.B.Hallen, hvor en talstærk skare Nordrefolk sad bænket ved et stort bord, der var dækket med flasker. Vi blev budt velkommen af Sam, Kortsen, I.P., Eigil, som fejrede sin debut i landsholdsklassen og mange flere, ikke at forglemme Aage Petersen, som sad med et stort stykke papir foran sig og slog en streg, hver gang en tørstig

sjæl forsynede sig, og der var mange - rigtig mange - streger på det papir, så det blev en festlig aften, der efterlod et sympatisk indtryk af Nordre Skakklub, og det kunne medvirke til at mildne overgangen, da jeg 3½ år senere sammen med Eigil, Palle og Holger en bloc meldte os ud af Århus Skakklub og en ny æra begyndte, Nordre var tidligere på Årgyldte, Nordre var tidligere på Året blevet medlem af Dansk Skak Union.

holdt sit indtog i den århusianske skakverden, da Nordres altid iderige formand, Sam, havde formået viceborgmester H.P.Jensen også kaldet "persillegartneren", til at lade anlægge et friluftsskakbræt i "Friheden" foran restauranten. Nordres tidligere formand Axel Christensen havde egenhændigt fremstillet de store brikker, som trods spark og knubs stadig er i flittig brug for størstedelens vedkommende, nogle få er endt som pejsebrænde, men de er

heldigvis blevet erstattet, så man ikke behøver at spille forgavepartier.

Næsten samtidig havde Sam været hos borgmester Unmack Larsen for at spørge, om kommunen kunne tænke sig at udsætte en vandrepræmie, som man kunne dyste om på det store bræt, hvorpå borgmesteren vendte sig og tog en pragtfuld malmysestage på en reol og spurgte, om den kunne bruges, og det kunne den, og det blev den, indtil den i 1962 blev vundet til ejendom. (Af Victor Juul red.). Unmack Larsens efterfølger, Bernhardt Jensen, nærede varm interesse for skakken, men han kunne ikke "organisere" så prangende en præmie som sin forgænger, den nye og noget mindre mesingstage vandt jeg første aktie i, Jørn Sloth og Poul Frausing fulgte efter, hvorpå en rapfodet yngling, Karl Pedersen, kvalte alle forhåbninger ved at vinde "Borgmesterstagen" de næste 5 år.

Victor Juul Hansen

Nordre og landsholdet

I skak som i fodbold er det enhver ung spillers drøm at komme på landsholdet. At yde sit bedste for fædrelandet, mens jubelen fra en tusindtallig tilskuerskare slår ned over en.

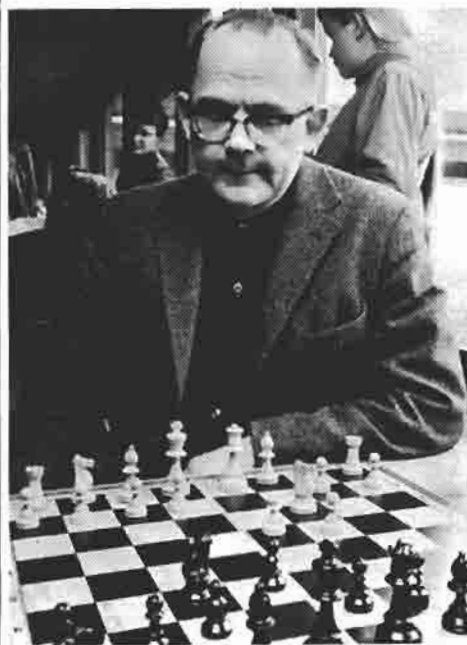
Kun de færreste slipper gennem den snævre port, og hvis det var virak, skakspilleren ventede at finde på den anden side, skuffes han uden tvivl. De fleste skak-landskampe udvikles nemlig uden de store rituelle armbevægelser, uden nationalhymne og konfetti - og uden flere tilskuere, end dem kaffe- og ostemadssereringen nødvendiggør.

Alligevel skulle man være en hykler, om man ikke - trods beskedne ydre rammer og ironisk distance - indrømmede, at der er noget særligt over at spille på et eksklusivt, udvalgt hold - på l a n d s h o l d e t .

Ikke færre end 16 nuværende eller forhenværende Nordre-medlemmer har i det forløbne halve sekel optrådt på landsholdet, og eftersom klubnavnet ikke følger spillerne i kamp, vil vi se stort på, om nogle af partierne skulle være spillet, mens den pågældende var medlem af en anden klub. Vi håber på tilgivelse fra berørte klubber og giver i samme åndedrag fuld tilladelse til, at andre tager sig tilsvarende frihed.

F.eks. var I.E.W. Gemzøe med til skaffe Danmark en 5. plads ved OL i Haag 1928 (score: 8 point i 16 partier), og Nordre blev som bekendt først stiftet tre år senere. Gemzøe var samme år danmarksmester og her ved Nordres 50 års jubilæum et stykke aktivt skakhistorie, som klubben er stolt af.

Gemzøe nåede i alt 43 partier for landsholdet, hvilket placerer ham som nr. 5 på listen over Nordres mest benyttede landsholdsspillere. Den

Palle Nielsen - landsholdets topscorer.

Foto: Per Allan

fuldstændige liste ser således ud:
(fra venstre mod højre angiver tal-
lene Antal partier, Opnåede point,
Gevinster, Remis, Tab, Procentuel
score)

var Palle Nielsen ifølge stormesteren
selv omtrent den eneste danske spiller,
han havde respekt for. Når man ser føl-
gende parti fra olympiaden i Helsinki
1952, forstår man hvorfor:

	part. score		gev. rem. tab			procent
Eigil Pedersen	80	33	21	24	35	41,25
Jørn Sloth	56	31	14	34	8	55,36
Karl Pedersen	49	24	14	20	15	48,98
I.E.W. Gemzøe	43	16	10	12	21	37,21
Palle Nielsen	41	29	23	12	6	70,73
Jens Kølbæk	35	19	12	14	9	54,29
Thorbjørn Rosenlund	26	13½	10	7	9	51,92
Aage Ingerslev	20	10	6	8	6	50,00
Erik Pedersen	19	9½	5	9	5	50,00
Frode Søby	15	5½	4	3	8	36,67
Jørgen Hvenekilde	15	6	5	2	8	40,00
Erik Bang	7	2½	2	1	4	35,71
Leif Kristensen	5	1	0	2	3	20,00
Bent Sørensen	2	1	0	2	0	50,00
Victor Juul Hansen	2	½	0	1	1	25,00
Holger Neergaard	1	0	0	0	0	0,00

Klubbens store spiller, den tredob-
belte danmarksmester Eigil Pedersen,
topper som det var at vente også den-
ne statistik. For dem, der selv har
gjort de sidste tyve års skakhistorie
med kommer listens nr. 2 og 3, Jørn
Sloth og Karl Pedersen heller ikke
som nogen overraskelse, men Palle
Nielsens imponerende score - den høj-
ste af samtlige danske landsholdsspil-
lere - kommer måske bag på den unge
generation, der kun kender Palle Niel-
sen som en farlig og elegant hyggespil-
ler. Men i årene omkring Bent Larsens
gennembrud (stormestertitel Moskva 56)

Kongeindisk

Hvid: Sliwa, Polen

Sort: Palle Nielsen

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. g3, Lg7 4.
Lg2, d6 5. O-O, O-O 6. Sbd2. Den første
afvigelse fra teorien, men trakket er
ikke dårligt, thi det truer bl.a. med
e4 og erobring af centrum. 6. -, Sc6.
Sort må forberede fremstødet e7-e5.
Sbd7 var dog bedre, idet springeren
står udsat på c6. 7. Sc4. Dette truede
6. Sbd2 også med, hvad sort slet ikke
havde taget i betragtning. Nu kan sort
ikke spille e5, og hvid truer med d5,
der vil drive den sorte springer på

afveje. 7. -, Sh5. 7. -, Sfd7 var bedre. 8. d5, Se5 9. Sfxe5, dxe5 10. e4, e6 11. Te1. Forhindrer 12. -, f5. 11.-, b5? Tekstrækket giver mange svækkelser i den sorte stilling, men samtidig gode taktiske chancer. 12. Sa5. Hvid vil til c6 med springeren, men den står faktisk ikke ret godt på c6. 12. Se3 var bedre. 12. -, c5 13. Sc6, Dd6. Sort står nu ganske godt. Hvid må tage stilling til 14.-, Ld7 med bondegevinst. 14. c4, bxc4 15. Sa5, Da6 16. Ld2, exd5 17. exd5, e4. Truer c3 med bondegevinst. 18. Dc2, f5 19. Lf1, Ld4 20. Sc6, f4. En vanskelig stilling er opstået, og tidnøden er ved at melde sig. Det er ikke så underligt, at hvid griber fejl en enkelt gang. 21. Sxd4, cxd4.

Det er ikke hver dag, man ser fire sorte bønder på fjerde række - og forbi en fjendtlig kollega! 22. Dxe4, fxd3 23. fxd3, Df6 24. Lxc4, Df2+ 25. Khl, Lh3. Naturligvis ikke 25.-, Dxd2 26. d6+ og hvid vinder tårnet på a8. 26. d6+ Kh8 27. Ld5? En afgørende fejl. Hvid må spille 27. Lf4! Følgende lange, men måske ikke helt korrekte variant kunne tænkes: 27. Lf4! Tae8 28. Le5+ Sg7 29. Ld5, Txe5 30. Dxe5, Te8 31. Dxe8+ Sxe8 32. Txe8 Kg7 33. d7, Lxd7 34. Te7+ Kh6 35. Txd7, d3 og sort har i hvert fald

remischancer med sin d-bonde. 27.-, Sf6. Vinder en officer. 28. Df3, Sxd5 29. Dxd5, Dxd2 30. Te7, Df2 31. De5+ Tf6 32. opgivet.

Noter af Palle Nielsen

Gemzøes OL-deltagelse i 28 er allerede nævnt, og her så vi altså et OL-parti 24 år senere. En lille statistik over Nordre-spillernes OL-optrædener ser således ud:

Eigil Pedersen	5	debut 1950
I.E.W. Gemzøe	3	debut 1928
Palle Nielsen	2	debut 1952
Jens Kølback	2	debut 1974
Aage Ingerslev	1	1956
Frode Søby	1	1962
Jørn Sloth	1	1972
Karl Pedersen	1	1972
Th. Rosenlund	1	1976

Der er stor rift om pladserne på OL-holdet, og Eigil Pedersens fem olympiader er noget af en præstation.

Som så meget andet blev skakolympiaderne sat i stå af Anden Verdenskrig. OL i Argentina 1939 var i fuld gang, da krigen brød ud i Europa, og først i 1950 fulgte den næste olympiade, i Dubrovnik i Jugoslavien, hvorfra følgende berømte parti er hentet:

Kongeindisk

Hvid Herman Steiner, USA

Sort: Eigil Pedersen

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Sge2, O-O 6. Sg3, e5 7. d5. Sort har opnået tilfredsstillende spil på grund af springerens noget kunstlede udvikling til g3. Slår hvid på e5 får sort det bekvemt, og bonde-d4

må derfor straks erklære sig. 7. -,
c6! 8. Le2, cxd5 9. cxd5, Sbd7 10.
Le3, a6 11. Dd2, b5 12. Lh6, Db6 13.
Le3. Overraskende, men hvid vil ikke
undvære løberen til forsvar af sine
sorte felter. 13. -, Dd8 14. b4. For
at holde c5 under kontrol og samti-
dig hindre den generende trussel b4,
men det mere tilbageholdende a3 var
sikkert at foretrække. Nu bliver
punktet e4 meget svagt. 14. -, Sb6
15. f3, Ld7 16. O-O, Tc8 17. a4, Se4
18. Lxc4, Txc4 19. axb5, axb5 20.
Db2, h5 21. Tfcl, h4 22. Sfl, Sh5.
Initiativet går lidt efter lidt over
på sorts hænder, c-linjen og løber-
parret gør sig gældende. Hans ide
ligger nu i at få stillingen åbnet
og derved udnytte sine styrkers gode
stilling. 23. Sd2, Tc8 24. Se2. For
at imødegå truslen Sf4, men...
24. -, Sf4! 25. Sxf4. Nødvendigt
p.g.a. de to trusler Sxe2 og Sd3,
da der ikke kunne følge 25. Lxf4,
exf4 26. Sd4, Db6 27. S2b3, Tc4! med
klar fordel for sort. 25. -, exf4
26. Ld4.

26. -, Db6! En smuk krydsbinding, som
tvinger til for sort gunstige afbyt-
ninger, thi på 27. Sb3 kom igen Tc4!
27. Lxb6, Lxb2 28. Txc8, Txc8 29. Ta7.
Bliver tårnet hjemme, vil partiet
hurtigt gå tabt efter 29. Tc2. 29. -,

Tc1+ 30. Kf2, Lc8 31. Ke2, h3! Nu
går 32. g3 ikke mod 32. -, fxg3 33.
hxg3, h2. 32. gxh3, Lxh3 33. Sb3,
Tc2+ 34. Kdl, Tc4. Stærkere end 34.-,
Txh2. 35. Ta8+ Kg7 36. Sa5, Tc1+ Nu er
alle de hvide officerer på afveje, og
sort kan iværksætte slutangrebet. 37.
Kd2, Th1 38. Sc6, Txh2+ 39. Kdl, g5
40. e5, Th1+ Tidnød. Sort kunne
straks spille 40. -, dxe5 41. Kd2,
Th2+ 42. Kdl, dxe5 43. Se7, Lf1!
Hvid kan nu ikke undgå matangrebet
af tårn og løbere. 44. Tg8+ Kh7 45.
Txg5, Le2+ Hjælper løberen til c4
med tempogevinst. 46. Kd2, Lc4+ 47.
Kdl, Lc3 48. Tgl, Lb3+ 49. Kcl, Ta2
50. Th1+ Kg7 51. opgivet.

Noter efter 'Bogen om skak'

Hvad vil det sige at spille hold-
skak? Bør man spille forsigtigere
end ellers af hensyn til kammera-
ternes nerver, og bør man fortrin-
vis benytte åbninger, der nyder de
øvriges fulde tillid? Stillet over
for (u)moralsk pres af den karakter,
ville en spiller som Karl Pedersen
bestemt betakke sig for at stille
op på landsholdet. 'Store Karl' som
vennerne af indlysende grunde kalder
ham, hører til de naturtalenter,
hvis alsidighed forhindrer den helt
store karriere. Han er blevet nr. 2
ved DM og har banket stormestre lige
så ubesvaret som han med mellemrum
taber til mere jævne danske spille-
re, men matematikundervisningen ved
Aarhus Universitet plus bridge (hvor
han også er i eliten) tager for me-
get tid.

Karl Pedersen har alle dage spil-
let skak for spillets skyld -

også på landsholdet. Følgende parti fra 2. skandinavisk-tyske holdturnering i Grossenbrode 1971 kunne nok lokke sveden frem på panden hos mangen en overnidkær holdkaptajn:

Volga-gambit

Hvid: Gerusel, BRD

Sort: Karl Pedersen

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5. Karl Pedersen spillede Volga-gambit længe før den blev moderne og kom til at hedde Benkö-gambit. Året efter slog han Peev ved olympiaden (efter at have stået skidt), og ved DM i Hjørning 1971, kort før landskampen i Grossenbrode, tilføjede han den senere vinder, Ole Jakobsen, dennes eneste nederlag i turneringen. 4. cxb5, a6 5. bxa6, Lxa6 6. Sc3, d6 7. Sf3, g6 8. e4, Lxf1 9. Kxf1, Lg7 10. g3, O-O 11. Kg2, Sbd7 12. De2, Da5 13. Lf4, Sq4. Hvid skal ikke uden videre have lov til at gennemføre e4-e5. 14. Sd2, Sge5 15. Le3, Tfb8. Sort har tilendebragt udviklingen med ene naturlige træk, men er i forudberegningen allerede langt inde i en offerkombination. D.v.s.: Karl Pedersen hævdede bagefter, at han bragte det følgende offer intuitivt. - Hvid kan da ikke svække sig så meget, mente han. 16. f4.

16. -, Sq4!! Lige i slag. 17. Dxc4, Txb2 18. Se2, Txd2 19. Lxd2, Dxd2 20. Tad1, Dc2 21. Df3, Txa2. Hvid er forsvarsløs. 22. The1, c4 23. Tc1, Da4 24. Kh1, Lb2 25. Sc3, Db3 26. Dd1, Ta5 27. Tc2, Lxc3 28. Te3, Tal 29. Dxa1, Lxa1 30. opgivet

Nordres førstebræt i jubilæumsåret og gennem snart mange år, Jørn Sloth, er kendt for sin store viden, dybe positionsforståelse, sine tidnødproblemer - og sin forsigtighed. Af 56 partier på landsholdet har han spillet over halvdelen remis og kun tabt 8. Men som Petrosjan, hvis profylaktiske spil minder om Sloths, kombinerer k-skakverdensmesteren fremragende, når stillingen tillader det.

Før vi bringer beviset for Sloths taktiske evner skal det i sandheden interesse oplyses, at partiet er spillet ved Ungdoms-OL i Holland 1963. En turnering det danske hold med Mogens Moe, Jørn Sloth, Jens Kølbæk og Bent Sørensen i øvrigt vandt. Partiet tæller således ikke med i statistikkerne, som er udgangspunktet for denne artikel, men tjener som anledning til at nævne, at mange af listens spillere har optrådt på diverse junior-, ungdoms- og studenterhold før de fik debut hos seniorerne.

Men her partiet:

Siciliansk

Hvid: Lee, England

Sort: Jørn Sloth

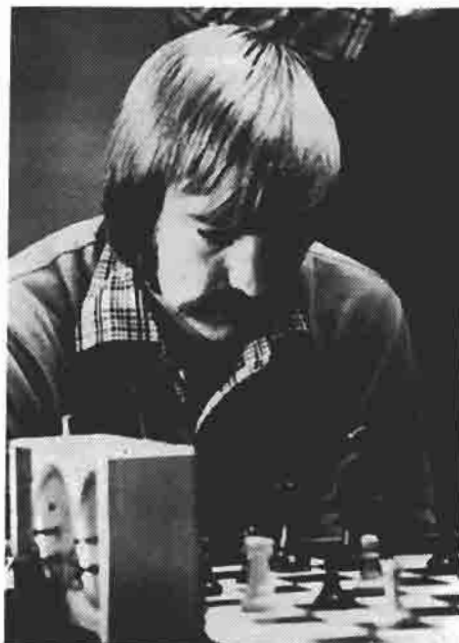
1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, g6 5. c4, Lg7 6. Le3, Sh6. En skarp variant, hvis pointe: et tid-

ligt f7-f5 skal hindre Maroczy-opstillingens jerngreb om centrum. 7. Sc3, O-O 8. Le2, f5 9. exf5, Lxd4 10. Lxh6, Txf5 11. Lf3? Et luksus-træk, som hvid overraskende nok ikke har tid til. Trods den midlertidige indespærring af Lc8 er sort i stand til at foretage et lynangreb. 11. -, Db6! 12. Dd2, Se5 13. Sa4, Sxf3+ 14. gxf3, De6+ 15. Le3, Lxe3 16. fxe3, Txf3 17. Ke2, Df7 18. Dd5, Tf2+ 19. Kd3, e6 20. De5.

20. -, d6! Hvids eneste trøst: den udviklede sorte dronningfløj, berøves ham nu. 21. Dxd6, Ld7 22. Sc5, Df5+ 23. Se4, Lc6 24. Dd4, Lxe4+ 25. opgivet.

Hvordan ser listen over Nordres

Erik Pedersen - mange partier på landsholdet.

Foto: Thorbjørn Rosenlund

resultater på landsholdet ud om 50 år, hvormange gode partier venter på veteranerne, og hvilke nye navne klemmer sig ind på listen? Denne så forjættende og ærefulde liste...

Thorbjørn Rosenlund

Nordres resultater i 19 divisionsturneringer

Københavns- og provinsmesterskabet blev i 1962 til divisionsturneringen. Inden for Dansk Arbejder-Skakforbund afholdtes kredsmesterskaber.

Kredsmesterskaber

Som arbejderskakklub var Nordre næsten lige så dominerende i holdturneringerne som tilfældet er i D.S.U.s divisionsturnering. Dansk Arbejder-Skakforbund havde indført de såkaldte kredsmesterskaber, hvor klubberne i de enkelte kredse kunne tilmelde sine hold i Mesterrækken som den øverste og nedefter i A-, B-, C-, o.s.v.-rækkerne. Landet var opdelt i en Vest- og en Østkreds. Vestkredsen bestod af klubber fra Jylland og Fyn, mens klubberne på øerne, deriblandt Bornholm, udgjorde østkredsen. Sidstnævnte var ikke aktuel i DM-sammenhæng, da ingen af de bornholmske klubber var stærke nok til at deltage i mesterrækken. Det hold, der vandt mesterrækken i vestkredsen, og det hold, der vandt på øerne mødtes i en kamp, som så afgjorde til hvilken side mesterskabet det pågældende år skulle gå. Det lykkedes Nordre at vinde den jysk/fynske række 10 gange af de i alt 17 vi deltog, og ud af de 10 hjemførte klubben 6 gange danmarksmesterskabet nemlig i 1938, 1941, 1942, 1943, 1949 og 1951.

Provinsmesterskaber

I 1952 meldte Nordre Skakklub sig ind i Dansk Skak Union. Her afvikledes der på dette tidspunkt ikke noget danmarksmesterskab for hold. En holdturnering havde man dog, men den var opsplittet i en turnering for københavnerhold - og så een for resten : provinsmesterskabet. Dette provinsmesterskab deltog Nordre Skakklub i fra 1953 og til og med 1962, hvor divisionsturneringen startede. I provinsmesterskaberne var klubberne, som tilfældet var ved kredsmesterskaberne inddelt i grupper, hvis deltagende hold indbyrdes spillede en turnering, som var afgørende for hvem, der kunne gå videre og spille den afgørende kamp om mesterskabet. Her, hvor A-rækken var den øverste, mødtes samtlige A-række-vinderhold i en kamp, hvor de enkelte brætter på et hold i den samme kamp efter lodtrækning mødte spillere fra forskellige andre klubber (altså ikke som nu et helt hold mod et helt hold). Det hold, der fik samlet sig flest brætpoints havde således vundet. Det er klart, at det med det system vil være meget tilfældigt, hvem der løber med den endelige sejr, men det ændrer jo ikke ved det faktum, at der på de 10 provinsmesterskaber, der blev afholdt fra 1953 til 1962 står Nordre på de

4. Mesterskaberne blev vundet i 1953, 1957, 1961 og 1962.

I 1962 indførtes så divisionsturneringen, og vi skal se på lidt klubstatistik vedrørende denne.

Der er nu færdigspillet 19 divisionsturneringer (incl. 80/81) og Nordre Skakklub er den klub i landet, der har spillet flest divisionskampe.

Der kan af de foreliggende resultater udledes mange interessante detaljer, hvoraf nogle få kan nævnes:

Nordre har spillet i alt 3.400 partier med en samlet score på 1942½ points (57%).

Der er benyttet i alt 142 forskellige spillere. Kun 36 har spillet i 1. division og heraf endda 11, der kun har spillet 1 parti, således at 25 spillere har delt de resterende 1.053 partier imellem sig. Det giver et ganske pænt gennemsnit.

Herefter en oversigt over de 47 spillere, der har spillet over 25 divisionskampe for Nordre, deres pointhøst og resultatet udmålt i procenter:

Knud Herskind	118 partier	64 points	54%
Poul Frausing	118 partier	59½ points	50%
Victor Juul Hansen	113 partier	62½ points	55%
Jørn Sloth	112 partier	68½ points	61%
Erling Højberg	104 partier	64 points	62%
Erik Bang	90 partier	58 points	64%
Frøde Søby	89 partier	46 points	52%
Jens Kølbæk	88 partier	56 points	64%
Ulrik Thomassen	88 partier	52 points	59%
Jørgen Rudbeck	79 partier	41 points	52%
Eigil Pedersen	78 partier	47 points	60%
Palle Nielsen	75 partier	51½ points	69%
Karl Pedersen	65 partier	44½ points	68%
Jens Pedersen	59 partier	33½ points	57%
Holger Neergård	56 partier	42½ points	76%
Poul Erik Nielsen	56 partier	41 points	73%
Bent Sørensen	54 partier	36½ points	68%
Jørn Schmidt	54 partier	34 points	63%
Jan Løvig	54 partier	27½ points	51%
Per Veng	53 partier	22 points	42%
Hakon Nielsen	48 partier	25 points	52%
Gustav Larsen	47 partier	21½ points	46%
Michael Poulsen	46 partier	29½ points	64%
Sv. Svenningsen	45 partier	29 points	64%
Ove Kroll	43 partier	25 points	58%
Steen Kristensen	40 partier	18 points	45%
Jørgen Christensen	40 partier	17 points	43%

Henning Nielsen	39 partier	25 points	64%
Peter Pedersen	39 partier	18½ points	47%
Finn Moesgård	38 partier	22 points	58%
Torben Stetkær	36 partier	24½ points	68%
Tommy Hansen	36 partier	16½ points	46%
Peter Øgård Madsen	36 partier	16 points	44%
Morten Vibe-Pedersen	35 partier	17 points	49%
Viggo Kålby	34 partier	19½ points	57%
Arne Mikkelsen Bech	33 partier	18½ points	56%
Morten Andersen	33 partier	18 points	55%
Hans Viktor Nielsen	31 partier	14 points	45%
Eigil Frederiksen	30 partier	14½ points	48%
Henning Andersen	30 partier	12 points	40%
Thorbjørn Rosenlund	28 partier	23½ points	84%
Gunnar Øe	28 partier	15½ points	55%
Ernst K. Petersen	28 partier	15 points	54%
Niels Falsig	27 partier	11 points	41%
Nina Højberg	26 partier	16½ points	63%
Anders Berggreen	25 partier	15½ points	62%
Børge Hansen	25 partier	14½ points	58%

Statistik over Nordre Skakklubs placeringer og scoring i 19 divisionsturneringer.

	<u>62/63</u>	<u>63/64</u>	<u>64/65</u>	<u>65/66</u>	<u>66/67</u>	<u>67/68</u>	<u>68/69</u>	<u>69/70</u>	<u>70/71</u>	<u>71/72</u>
1.div.	5-28½	<u>1-36</u>	<u>1-39½</u>	2-36½	2-38	<u>1-35½</u>	2-37½	<u>1-34</u>	<u>1-36½</u>	2-38
2.div.				1-35½	1-34½	2-34½	4-30½	3-30½	4-28	4-27½
3.div.		2-32½	1-41	1-36½	1-41½	1-37	2-31	4-29½	3-29	2-32
3.div					1-36½	1-36	2-28	2-33	5-22	2-35

	<u>72/73</u>	<u>73/74</u>	<u>74/75</u>	<u>75/76</u>	<u>76/77</u>	<u>77/78</u>	<u>78/79</u>	<u>79/80</u>	<u>80/81</u>
1.div.	<u>1-34½</u>	4-28	2-32½	4-29½	2-33½	<u>1-38½</u>	<u>1-37½</u>	<u>1-37½</u>	<u>1-43½</u>
2.div.	6-25½	6-27	4-27½	4-27	4-28½	5-29	6-27½	1-36	3-27½
3.div.	6-24	5-26½	6-23	8-21	--	4-29	3-31	5-26	6-27½
3.div.	3-29	5-27½	7-21½						

Poul Frausing,
Nina Højberg og
Knud Hørskind

Hovedkredsturneringen

Som det vil være de fleste bekendt spilles der foruden kampene i divisionsrækkerne en turnering for de lavere rangerende hold. Disse er opdelt geografisk i 8 hovedkredse, hvor der kæmpes i mester-, A-, B-, C-, D-, og E-rækker. Nordre Skakklub er medlem af 6. hovedkreds og har hvert år siden 1963 deltaget med flere hold i denne turnering. Nedenfor er anført hvilke rækker Nordre har vundet de enkelte år.

1963: M-rk. E-rk.

1964: M-rk. B-rk. D-rk. E-rk.

1965: M-rk. A-rk. B-rk. D-rk. E-rk.

1966: M-rk. A-rk. B-rk. C-rk. D-rk. E-rk.
1967: M-rk. B-rk. C₁-rk. C₂-rk.
1968: M-rk. A-rk. C-rk. D-rk.
1969: C-rk.
1970:
1971:
1972: A-rk.
1973: C-rk.
1974: C-rk. D-rk.
1975:
1976:
1977:
1978:
1979: M-rk. A-rk.
1980: A-rk.
1981: M-rk. D-rk. *Poul Frausing*

Nordre's DM-vindere 1964-65 - forrest fra venstre Svend Eriksen, Jørn Sloth, Bent Sørensen og Eigil Pedersen, bagest fra venstre Palle Nielsen, Holger Neergaard, Jens Kølbeek, Victor Juul Hansen og Frode Søby.

Foto: Børge Venge

Sejr og nederlag i Europa-cuppen

Europa Cup turneringen for skakkens mesterhold blev spillet første gang 1975 og er altså en moderne opfindelse. Af en sådan kunne man imidlertid nok have ønsket sig lidt større præcision, for hidtil har det knebet med at overholde de bebudede to års intervaller.

Vejlby-Risskov Skakklub vandt DM både i 1975 og 1976, men fik kun en enkelt Europa Cup. Holdet klarede sig til gengæld smukt ved at slå Cambridge University på udebane og tabe til turneringens senere vinder, Burevestnik Moskva.

Kampklubben, København, havde heldet med sig, idet 1977, hvor de passerede århusianerne, var udset til Europa Cup år. Det blev imidlertid kun til en enkelt match - MTK/Budapest med fire stormestre var for stor en mundfuld. Jørgen Hvenekilde vandt det ene parti mod Adorjan (og efter sigende en lang række væddemål som følge heraf), men ellers havde ungarerne let spil.

Nordre indledte sin serie på foreløbig fire mesterskaber samme år, men invitationsterminerne lå sådan, at Kampklubben måtte anses for regerende mester. Heller ikke DM 1979 gav adgang til Europa Cup'en, men tredje gang var lykkens gang, og efter den lange ventetid syntes vi nok, vi havde fortjent en overkommelig modstan-

Jørn Sloth klar til første parti mod Gligoria fra Partisan Beograd.

Foto: Thorbjørn Rosenlund

der på en eller anden eksotisk udebane.

Lodtrækningen gav imidlertid hjemmebane mod det halvprofessionelle Volmac Rotterdam, der var meget tæt på finalesejr over Burevestnik i forrige turnering. Eneste trøst ved udsigten til straks at skulle forlade Cup'en var muligheden af et godt propagandastævne med bl.a. eksverdensmester Euwe i Århus.

I smukke og centrale lokaler, som Bikuben havde stillet til rådighed blev matchen med de hollandske storfavoritter en propagandamæssig succes, og desuden vandt Nordre matchen.

Det, ingen på forhånd havde turdet håbe, blev en realitet, dels fordi Volmac havde undervurderet os (flere af holdets stormestre havde fået fri),

og dels fordi Nordre-holdet spillede noget af det bedste, det har vist. Førstedagen gav en kneben $3\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ føring, hvorpå Nordre med det yderste af neglene fik skrabet de nødvendige 3 point sammen i andendagens seks partier.

Nordre	-	Volmac	
Jørn Sloth	-	Michael Stean	0-1 $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Erik Pedersen	-	van der Wiel	1-0 0-1
John Rødgaard	-	Max Euwe	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ 0-1
Th. Rosenlund	-	van der Vliet	0-1 1-0
P. E. Nielsen	-	van Dop	1-0 $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
L. Kristensen	-	Kerkhoff	1-0
Erik Bang	-	Kerkhoff	1-0
I alt			$3\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$ 3-3

Den unge van der Wiel er en af Europas mest talentfulde juniorer, og Erik Pedersens gevinst og sammenlagt 1 - 1 må betegnes som den bedste danske enkeltpræstation. Dr. Euwe var ellers den, der imponerede mest ved at slide John Rødgaard op med hans egne positionelle våben. Euwe er efterhånden over 80 og John Rødgaard en toptrænet atlet i 20'erne...

Her følger matchens afgørende parti:

Dronningindisk angreb

Hvid: Erik Pedersen

Sort: van der Wiel, Volmac

1. Sf3, Sf6 2. b3, g6 3. Lb2, Lg7 4. e3, c5 5. d4, cxd4 6. exd4, O-O 7. Ld3, Sh5! 8. O-O, Sf4 9. Tel, Sxd3 10. Dxd3, d6 11. Sbd2, Sc6. Sort er sluppet bedst fra åbningen. 12. c3, e5 13. De2, exd4 14. Sxd4, Sxd4 15. cxd4, Le6 16. Sc4, Tc8 17. Se3, d5 18. Dd2, Db6 19. Tacl, Da6 20. a4, Db6 21. Dd3. Bedre var 21. b4! Da6

22. Tal. Nu får hvid problemer. 21.-, Tfe8. Og her var 21. -, Tfd8 sikkert sorts bedste fortsættelse. 22. h3, h5 23. Tc5. Spil på remis. 23. -, Txc5 24. dxc5, Dxc5. Sort kunne her bevare nogen fordel med 24. -, Da5 25. Te2, Lxb2 26. Txb2, Dxc5 27. Tc2. 25. Tc1! Meget bedre end 25. Lxg7, Kxg7 26. Sxd5, Td8 27. Dc3+ Dxc3 28. Sxc3, Td3! 25. -, De7 26. Lxg7, Kxg7 27. Sxd5, Dg5 28. Dd4+ Kh6 29. Se3, Lxh3 30. Tc5, Td8??

Så er vi fremme ved kombinationsøvelsen: Hvid trækker og vinder! 31. Td5! Lxg2 32. Txd8, Ld5+ 33. Sq4+! opgivet.

Nordre	-	Partizan	
Jørn Sloth	-	Gligoric	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ 0-1
Erik Pedersen	-	Matulovic	0-1 $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
John Rødgaard	-	Sahovic	0-1 $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Th. Rosenlund	-	Raicevic	0-1 0-1
P. E. Nielsen	-	Joksic	0-1 1-0
L. Kristensen	-	Milovanovic	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Erik Bang	-	Milovanovic	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
I alt			1-5 $2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$

Næste runde bød på det jugoslaviske mesterhold, Partizan Beograd, og Nordre skulle have udebane. Som ventet kunne Nordre-folkene ikke stille meget op mod fire stormestre og en IM-er, men efter udklassering i

1. runde på 1 - 5 blev det til et hæderligt 2½ - 3½ nederlag i kraft af bl.a. sejr til Poul Erik Nielsen over Joksic.

Alligevel betegner rejsen til Beograd et højdepunkt blandt Nordres mange

vellykkede rejser, gæstfriheden var stor, og som bekendt er det primære mål ikke at vinde, men at være med.

Skulle sejrserien i divisions-turneringen føre til endnu en deltagelse i Europa Cup'en vil vi dog gerne være endnu mere med.

Thorbjørn Rosenlund

Nordre-liv i 1960'erne - en subjektiv beretning

I 1965 flyttede jeg fra en lille provinsby til Aarhus for at studere historie. Det betyder ikke, at følgende beretning vil være nævneværdigt præget af, at jeg har taget denne uddannelse. Jeg har altså ikke kigget i protokoller eller arkiver, ej heller har jeg foretaget interviewundersøgelser, men jeg støtter mig ene og alene til min spinkle hukommelse, dog suppleret med periodiske dagbogsoptegnelser. Man skal heller ikke vente at finde en fyldestgørende liste over klubbens meriter i 1960-erne, men en beretning om, hvordan der så ud i klubben set lidt længere nede fra.

Da jeg flyttede til byen, havde jeg ikke på forhånd bestemt, hvilken skakklub jeg ville melde mig i, men det var dog helt givet, at jeg i hvert fald ville fortsætte med at spille skak. Jeg havde klaret mig godt i

juniorklassen ved DM det foregående år. Det var dengang junior-DM også blev spillet i påsken, og jeg havde en delt andenplads at prale af sammen med en anden af klubbens nye medlemmer, Gustav Larsen. Jeg var mest tilbøjelig til at spille i Nordre, fordi klubben dengang havde spillested i Stakladen på Studenternes Hus, hvor jeg fra den første dag følte mig godt hjemme, men jeg havde dog fra en af mine kammerater i gymnasiet hørt meget ondt om de arrogante Nordrespillere, der i en 3. divisionskamp i Hvidbjerg skulle have forlangt at urene blev sat i gang til den aftalte tid, så de kunne nå at komme hjem igen, og det endskønt de gæve Hvidbjergboere sikkert har haft al mulig god grund til ikke at være mødt til tiden, i hvert fald efter de referater jeg hørte i frikvarterene. Jeg vovede mig dog forsigtigt op i Stakladen den før-

ste mandag jeg var i byen og fik da i det mindste vished for at man øjensynligt ikke ville afvise min ansøgning om medlemskab, men jeg syntes dog lige, jeg ville tænke over det til næste mandag, og tænkepausen brugte jeg bl.a. til sammen med en anden spiller, der havde bil, jeg husker ikke hvem, at besøge to af de konkurrerende klubber. Først var vi i Århus Skakklub, der dengang spillede i nogle fornemme selskabslokaler i Polyhymnia på Clemens Bro. Jeg husker endnu tydeligt stemningen i de stuelignende lokaler, hvor man høfligt titulerede de måske nye medlemmer med De, og jeg husker at jeg følte, at stemningen var noget formel, og at gennemsnitsalderen på spillerne vist var meget høj. Dernæst kørte vi til Vejlbj-Risskov, og det jeg husker bedst fra dette besøg, er, at jeg var noget omtumlet, da jeg endelig kom ind i lokalet efter et forgæves forsøg på at gå igennem bibliotekets lukkede glasdør. Jeg ved ikke, om det var fordi klubben havde anbragt slige forhindringer, men i hvert fald meldte jeg mig den følgende mandag ind i Nordre og blev placeret i klubbens mesterklasse. Derimod fik jeg straks at vide, at jeg ikke det første år kunne regne med at komme på et af klubbens 4 divisionshold, så jeg spillede dette år på mesterrækkeholdet.

KLUBLIV:

1965 - det var det år Stakladen var propfuld hver middag og hver aften, og hvor man kunne risikere at komme til at stå i kø helt ud til kiosken, hvis man kom ved sekstiden. Det var

også det år, hvor en middag kostede 4,50 kr. det samme sted, hvor en Jyllands-Post kostede 55 øre, hvor man kunne komme i biograf for 4 kr. og til fodbold for 5 kr. Det viser mine regnskabsbøger i hvert fald, og hvor føler man sig gammel, når man tænker på prisudviklingen.

Jeg mødte dengang og forøvrigt alle de år jeg boede i Aarhus trofast op til hver eneste klubaften og har kun gode minder om de første års klubliv, hvor turneringen lededes med stor sikkerhed og autoritet af Svend Eriksen, men det skal da ikke nægtes, at vi var nogle stykker, der syntes, at klublivet en overgang sidst i 60-erne, dengang Eriksen ikke ville mere, var ved at sygne lidt hen til fordel for kortspillet i baren nede i studenterhusets kælder, men det blev der dog rettet op på.

Jeg har altid følt at Stakladens lokaler var hyggelige at opholde sig i, og klubben var alligevel så stor dengang, at jeg i hvert fald mindes det sådan, at lokalet altid var pænt fyldt op, og det er nok vigtigt for stemningen. Da jeg begyndte at spille i klubben, havde vi altid to turneringer om året, en efterårs- og en forårsturnering. Senere, dengang det var ved at gå lidt i stå omkring 1970, kan jeg huske, at vi kun havde en enkelt turnering på et helt år i den øverste klasse, vi var kun 12 mand i klassen, men alligevel nåede nogle ikke at få spillet alle partier! Det skal også nævnes at dengang, (som nu!) var de stærke spillere ikke så flinke til at møde op i klubben, men vi havde det måske desto hyggeligere. Bvis

ikke der var een at spille turnering med, var der som regel altid en gruppe, man kunne danne en lynturnering med, så der var altid mulighed for aktivitet; og her har jeg også en stærk erindring om Svend Eriksens enestående indsats overfor de nye spillere, altid var han opmærksom på, at de skulle have en modstander, og altid havde han et trøstende ord til overs, hvis de tabte; at det dog også affødte mere pudsige episoder, kan jeg illustrere med følgende eksempel, som jeg morede mig vældigt over sammen med min lynpartimodstander den aften. På det tidspunkt var jeg også begyndt at læse dansk og havde bemærket at fagets professor, den kendte Pontoppidanforsker, svenskeren fil. dr. Knuth Ahnlund var en ivrig spiller i klubben. Det så dog ikke ud til, at det skulle blive som skakspiller, han skulle gøre karriere. En af de første gange jeg så ham spille, tabte han et remisagtigt bondeslutspil i 3. klasse til en lille purk, som knapt kunne nå at sætte mat på baglinien, og næstfølgende mandag tabte han uheldigvis på tid i alle partier i vores lynturnering, selv om jeg personligt i vores indbyrdes parti trykkede ned på uret for ham mindst halvdelen af gangene. Da han også 3. gang tabte sit parti i 3. klasse, var det, at Svend Eriksen syntes, at denne svensker, som han ikke kendte identiteten af, havde trøst behov, og det var et kosteligt syn for os i de tider før studenteroprøret, da professorer endnu havde en vis værdighed, at se Eriksen gå hen og trøstende lægge hånden om

skulderen på fil. dr. Ahnlund og gå sådan sammen med ham hele vejen gennem stakladen. At Eriksen senere blev flov over det, da vi fortalte, at den pågældende svensker sikkert havde så megen social prestige, at det kunne opveje nederlagene på skakbrættet, var der jo egentlig ingen grund til.

PÅSKEN 1966.

Påsketurneringen i 1966 arrangeredes af Nordre og blev afviklet på Østergades Hotel, det var dengang, man endnu kunne holde DM inde midt i byen og ikke på en skole langt ude på landet. Om turneringens forløb i de øverste klasser kan man læse i Skakbladet for det pågældende år, så jeg vil her nøjes med at sige lidt om, hvordan turneringen oplevedes set fra 1. kl. gr. D, og blot nævne, at Danmarksleder det år blev Bjørn Brinck-Claussen.

Turneringen blev ikke nogen succes for mig personligt, idet jeg kun opnåede 3 p., og oven i købet hørte til dem, der skulle have ½ p. i sidste runde, men turneringen som helhed virkede ganske hyggelig. Det var jo gamle lokaler, og de lavere klasser, fra 1. kl. og nedefter, spillede dengang endnu i eet stort lokale, hvor vi var placeret ved lange borde, belagt med papir ligesom ved forsamlingshusmøderne i gamle dage på landet. Selvfølgelig var der mere uro, når man spillede på den måde, men det havde også sin charme, at man på den måde følte sig mere med i et fællesskab, end hvis man sad i et klasseværelse. Det var lettere at overskue og komme hen til de andres

partier i de øvrige klasser; og der skete jo noget rundt omkring, f.eks. når den gamle Nordre-spiller Viggo Kaalby havde fået ø1 nok til at konstruere en angrebsstilling, og der sad skam senere meget stærke spillere nede i 1. kl. dengang. gr. A blev f.eks. vundet på deling af Ulrik Rath, Oluf Øe, Gunnar Nielsen og Torben Stetkær (Nordre), mens gr. E blev vundet af Steen Grabow.

DIVISIONSTURNERINGS.

Det første år spillede jeg som tidligere nævnt på mesterrækkeholdet, men derefter havde jeg den fornøjelse at spille i bunden af først 4. holdet, der spillede i 3. div. syd, og dernæst i bunden af 3. holdet i nordkredsen. Det sidste skete i 1967-68, og da var jeg så heldig ifølge inskriptionen på mit skakur at score maksimum 7 p., men det skal dog siges, at det ikke altid var lige stærke modstandere jeg mødte, især var det galt når vi havde hjemmebane og de andre havde et par reserver med. Jeg husker tydeligt et parti mod Sigvald Friis fra Lemvig på 8. bræt, hvor de første træk med mig som hvid var: 1. e4, c5 2. c3, e5 3. Lc4, Sc6 4. Db3 - og her tænkte Friis et stykke tid og fandt åbenbart ud af, at bonden på f7 var truet, hvorfor han spillede 4. -, f6? Jeg tillod mig derefter at slå spingeren på g8 og havde selvfølgelig ikke særlig svært ved at vinde. Det gælder for øvrigt generelt om det at spille på 8. bræt på hjemmebane, at man ofte kunne få nogle billige points, også i 1. div. - se f.eks. følgende miniature fra en

kamp mod Øbro først i 1970-erne! Jeg har hvid mod Villy K. Andersen, Øbro: 1. e4, c6 2. d4, d5 3. e5, Lf5 4. h4, Ld7? 5.c4, e6 6. Sc3, dxc4 7. Lxc4, b5? 8. Ld3, Se7 9. Lg5, h6?? 10. Se4! og hvid vandt let.

Måske fik man også nogle af disse lette sejre på grund af den indgroede frygt, der lå i de fleste mindre klubber ved at skulle møde Nordre. Det var især udtalt i den sydlige 3. div. og det er meget betegnende, at jeg havde spillet i klubben i over 3 år, da jeg første gang var med til at tabe en kamp. Det har gjort et så uudsletteligt indtryk på mig, at der er kommet et stykke med i min dagbog om denne forsmædelige episode i min og Nordres karriere. Det skete den 10/11 1968, og vi blev på 2. div.-holdet sat eftertrykkeligt til vægs af Herning med 6-2. En anden match for 2. div.-holdet, som jeg stadig husker var kampen mod Aarhus Skakklub 8/10 1969, hvor jeg skulle møde den for et par år frafaldne Nordre-spiller Frode Søby, som jeg nu har den store fornøjelse at være på hold sammen med. Men dengang havde jeg i hvert fald fået de strengeste ordrer om for enhver pris at likvidere ham i denne hans første kamp for den nye klub, og det lykkedes mig virkelig med Victor Juuls ord at "svinge retfærdighedens sabel", selv om det dog ved denne lejlighed skal indrømmes, at jeg i perioder i partiet bevægede mig på afgrundens rand.

Det mest dramatiske parti jeg nogen sinde har spillet for Nordre er dog den første kamp jeg spillede for

1. div.-holdet. Det var i sidste runde i København mod Studenterne i 1971. Jeg spillede på 7. bræt mod Jørgen Hågen Hansen og havde fået oparbejdet en god stilling ved den første tidkontrol. På dette tidspunkt stod Ulrik Thomassen på 8. bræt bedst med H. Norman Hansen, og da vi kun skulle have 1 p. i de to partier, fik jeg besked om at spille på remis. Det var nær endt i den store katastrofe, for Ulrik kunne ikke vinde slutspillet mod Norman Hansen, og jeg spillede for henholdende, således at Hågen Hansen brød ind i min stilling, og i de sidste hektiske minutter, hvor vi begge var i stærk tidnød, og alle stævnets øvrige spillere stod rundt omkring på borde og stole, overså Hågen Hansen en formentlig afgørende fortsættelse, således at partiet blev afbrudt efter 60 træk med en bonde i undervægt til os, men med små remis-chancer ved en bedømmelse. Bedømmelsen skulle foretages af Bent Larsen, og sagen strakte sig over flere måneder og var formentlig medvirkende til, at reglerne blev lavet om, således at man nu skal spille partierne færdig selv. Stillingen var denne:

Analyserne kan man se i Skakbladets nr 12 side 333 1971. Det lykkedes

Jørn Sloth og mig at overbevise stormesteren om, at stillingen var remis efter flere forsøg. Først kom der en ret overfladisk analyse fra Larsen, som det ikke var så vanskeligt at skyde igennem, men hans anden kendelse var meget grundigere underbygget og derfor vanskeligere at modbevise, dog lykkedes det os at finde 2 remisvarianter. Jeg kan huske at Sloth på det tidspunkt var på sommerferie i Ålborg, så langt var vi nået hen på året, det var samtidig med Wimbledonturneringen i tennis, for jeg husker, at jeg i denne uge faktisk ikke lavede andet end at analysere på dette tårnslutspil og at se tennis. Vi havde delt varianterne mellem os, således at Sloth tog sig af den defensivt positionelle variant, hvor han i en lang og fin analyse, der gik over mere end 20 træk, påviste remis-en, medens jeg selv havde den ide, at man et stykke tid henne i analysen kunne ofre et tårn og på halsbrækkende måde holde remis ved evig skak. Det lykkedes os at overbevise Bent Larsen om rigtigheden af begge analyserne, således at jeg alligevel var med til at redde æren og sikre klubben et af dens mange Danmarksmesterskaber.

Til slut i denne forbindelse vil jeg nævne den særlige stemning, der var over disse søndag morgener, hvor vi holdt ude ved flagstangen ved Studenternes hus og ventede på de sidste spillere. Der var som regel altid nogen, der ikke var kommet i seng før ved sekstiden og derfor havde lidt svært ved at komme op om morgenen, men vi kom da altid af sted. En en-

kelt tur til Gråsten husker jeg specielt tydeligt, fordi vi kun kom tilbage til Århus igen på grund af denne forfatters snarrådighed, hvilket måske vil undre dem, der ellers kender til min stedsans, men sandheden er, at det var mig, der gjorde Hakon Nielsen opmærksom på, at det ikke kunne passe at der stod "Dybbøl Mølle 2 km." på vejskiltene samtidig med at han hævdede, at vi var på vej mod nord, og sandelig om det ikke viste sig, at han var ved at føre os til Als. For at det ikke skulle være løgn bakkede han, da vi endelig fik ham overtalte til at vende, ned i grøften med bagenden af bilen, således at vi måtte ud og løfte den op af grøften, men kampen med Gråsten vandt vi da i hvert fald stort!

"1968"

Ovennævnte år har en særlig betydning i klubbens historie, idet en ny klub af Nordrespillere opstod under dette navn. Spaltningen var dog i begyndelsen temmelig udramatisk, faktisk skete delingen i fuld forståelse med Nordre, og den første tid efter nydannelsen spillede 1968 i Stakladen samme aften som Nordre, men blot oppe i den anden ende, således at man kunne deles om materialet. Grunden til udbruddet var således ikke uenighed omkring spilleforholdene og miljøet i Nordre, men udelukkende, at der var så mange stærke spillere i klubben, at de ikke så tilstrækkelig udfordring i at spille på Nordres andehold, der efterhånden var blevet en flaskehals. Da der samtidig var en plads ledig i mesterklassen

valgte en gruppe spillere altså at danne deres egen klub, hvilket Nordres daværende ledelse vistnok syntes var i orden. Det betød dog ikke, at man undlod at "fiske" efter Nordrespillere. Den første formand i den nye klub, var nemlig Anders Berggren, som jeg kendte fra mit historiestudium, og der var flere andre historiestuderende, der gik over i den nye klub, som også forsøgte at "lokke" mig til at skifte, men jeg foretrak at blive, for dels blev der jo mere plads på holdene, når andeholdet blev decimeret, og dels har jeg altid haft svært ved at tage beslutning om at flytte, det kan man jo også se deraf, at det nu er 9 år siden, jeg flyttede fra Århus, og jeg har ikke fået mig meldt ud af Nordre endnu!

"HVORFOR SPILLER DU STADIG I NORDRE?"

Det spørgsmål har jeg efterhånden fået stillet utallige gange af undrende skakspillere, gamle Nordrespillere har dog endnu ikke spurgt, men de kan måske oven i købet forstå det? Egentlig kan jeg ikke selv finde ud af det, der er mange grunde, måske er det bare fordi jeg ikke har fået taget mig sammen til at få mig meldt ud, måske er det af almindelig nostalgiske grunde, det er rart at være i en klub, der har traditioner, og som man har følt sig godt behandlet af. Måske er jeg så konservativ, at jeg helst vil lade alting blive ved det gamle, det er ikke godt at vide, jeg har ganske vist endnu aldrig stemt på hverken de konservative eller fremskridtspartiet, men på den anden side må jeg indrømme, at jeg har stemt på social-

demokraten Bernhardt Jensen som borgmester i Århus fordi han ville bevare sporvognene! Der er også det, at når man er Nordrespiller er man så dejligt udenfor de lokale intriger på Struer-Holstebrokanalen, og endelig kan jeg jo skjule min identitet bag dette klubnavn for de gæve Struerborgere, der synes, at skak er en latterlig beskæftigelse, idet de ikke nu umiddelbart gennemskuer, at "ham der fra Århus" er een, de kender. Ja - vi når nok ikke videre med

denne selvanalyse, men under alle omstændigheder spiller jeg stadig i Nordre og har medlemsnummer 17, og det er næsten synd at ændre ved det? Men sådan som jeg har beskrevet det, har jeg altså oplevet Nordre, og hvis nogen ikke synes, at det er lykkes mig at gøre det realistisk nok, vil jeg svare med digteren Per Højholt : Man må jo sige noget, ellers kan det ikke høres, når man holder mund!

Erling Høiberg

Nordres historie i tal

Nordres formænd 1931-81

1931-33	E. Mogensen
1933	R. Lausch
1933-35	I. Olsen
1935-37	Åge Petersen
1937-38	Herman Andersen
1938-40	Åge Petersen
1940-42	Georg Sørensen
1942-43	Axel Christensen
1943-58	Sam Deding
1958-62	Walther Pedersen
1962-64	Victor Juul Hansen
1964-68	Svend Eriksen
1968-72	Victor Juul Hansen
1972-74	Svend Eriksen
1974-81	Poul Frausing

Nordres hjemsted 1931-81

1931-33	Skolen Skovvangsvej 28
1933-34	Forsamlingsbygningen Niels Ebbesensvej 44
1934-35	Graven 14

1935-36	Restaurant Frascati, Kystvejen
1936-40	De unges hjem, Mørksgade 4
1940-49	Guldsmedgade 34
1949-50	Hotel Århus
1950-56	Guldsmedgade 34
1956-58	Paradisgade, Laugshuset
1958-61	Christiansgade
1961-63	Paradisgade
1963-64	Graven
1964-75	Studenternes Hus
1975-81	Åby Bækgårdsvej 8

Klubmestre 1931-81

1932	A. Andersen
1933	Aksel Petersen
1934	H. Kortsen
1935	H. Kortsen
1936	Eigil Pedersen
1937	H. Kortsen
1938	H. Kortsen
1939	H. Kortsen

1940	I.P. Pedersen
1941	S. Busse
1942	Th.E. Christensen
1943	H. Kortsen
1944	H. Kortsen
1945	Axel Pedersen
1946	Eigil Pedersen
1947	F. Melchior
1948	Eigil Pedersen
1949	Eigil Pedersen
1950	Eigil Pedersen
1951	Eigil Pedersen
1952	Holger Neergaard
1953	Eigil Pedersen
1954	Eigil Pedersen
1955	Holger Neergaard
1956	Victor Juul Hansen
1957	Victor Juul Hansen
1958	Eigil Pedersen
1959	Holger Neergaard
1960	Victor Juul Hansen
1961	Eigil Pedersen
1962	Victor Juul Hansen
1963	Bent Sørensen
1964	Jørn Sloth
1965	Victor Juul Hansen
1966	Jørn Sloth
1967	Jens Kølbæk
1968	Holger Neergaard
1969	Jørn Sloth
1970	Jørn Sloth
1971	Jørn Sloth
1972	Jørn Sloth
1973	Ove Kroll
1974	Jørn Sloth
1975	Jørn Sloth/Ove Kroll
1976	Ove Kroll
1977	Poul Erik Nielsen
1978	Ove Kroll
1979	Leif Kristensen
1980	Thorbjørn Rosenlund
1981	Th. Rosenlund/Nina Høiberg

Det var priser

Langt de fleste er formodentlig ikke synderligt interesserede i de tørre tal, som man bliver præsenteret for i klubbens regnskaber, men at disse tal kan være interessante når man ser dem lidt på afstand skal forsøges dokumenteret i det følgende. Her følger et udpluk fra regnskaberne i klubbens første 10 år.

23/11	1931:	Husleje fra 11/11-31 - 1/1-32.....8 kr
20/1	1932:	4 stk. Skakbrætter a 1,50 kr.....6 kr
4/4	1932:	1 hl koks og træ...1,83 kr
7/5	1932:	2 sæt Skakbrikker a 4,00 kr.....8 kr
21/6	1932:	Kost og Spand.....1,50 kr
8/11	1932:	Blæk og Pen.....0,39 kr
15/11	1932:	Optændingstræ.....0,20 kr
26/2	1933:	Indtægter ved Bal.41,35 kr
26/2	1933:	Udgifter ved Bal..53,85 kr
9/4	1933:	(i: Regnskab for børnene) 3 konfirmationstelegram- mer.....0,75 kr
1/11	1933:	Kaffe og Cigar til Iver- sen.....0,65 kr
6/12	1933:	Overskud fra Andespil.. .....15,70 kr
23/3	1934:	Korrespondance Moskva (k- skak-parti).....0,67 kr
31/3	1934:	Status; herunder aktiver bl.a. 2 stk. Spilleure 34,00, 19 Sæt Skakbrikker 85,20 kr, 17 Sæt Skakbræd- ter 20,60 kr, 1 Stk. Styrketavle 2,00 kr, 1 demonstrationsbræt m Brikker 4,80 kr, 1 7 Øres brevkort. Passiver bl.a.: 3 Sæt Skakbrikker (P.O.Pedersen) 13,00 kr, 1 Stk. Skak- ur (P.O.Pedersen) 18,00 kr, 1 Stk.

Skakur (Mouridsen) 16,00 kr. Formuen udgjorde 193,53 kr.

Et par år senere finder vi bl.a. følgende poster:

- 8/1 1936: Bladtilskud Januar 7,2 kr
: Forbundskontingent (januar kvartal):.....9,00 kr
20/1 1936: Brandforsikring...3,30 kr
18/2 1936: Husleje 15/2-15/3...10 kr
3/3 1936: Tilskud til Stævnet i Hammel.....3,25 kr

I sæsonen 1936-37 gøres der meget for at bedre klubbens økonomi. En af de sikre indtægtskilder er andespil. Således regnskabet for d. 15/10 1937: Indtægt 340,50 kr. Udgifter: Ænder 170 kr, Opraaber 15 kr, Leje af Sal 30 kr. Fortæring til Tavlesælgerne: 21,65 kr. Annoncer i Avisen: 12 kr Ialt: 248,65 kr.

Og som et a propos til jubilæumsfesten i 1981, hvor de budgeterede udgifter løber op i et femcifret beløb: Stiftelsesfesten december 1937: Entre 38,00 kr, Lodderi 39,26 kr, og på udgiftssiden: Sal 8,00 kr, Musikkerne 37,40 kr, Fælleskaffe 39,75, Fortæring til Musikerne 1,85, Præmier til Lodderiet 19,18 kr, Garderobe til Folkedanserne 1,20 kr, Festsange 8,50 kr = 115,88 kr.

I oktober november måned 1938 sker der virkeligt noget i klubben: 14.-21. og 28/10, samt 4/11 står der andespil på programmet, og for at sætte prikken over i-et har man også gaaespil d. 7/11, men det har åbenbart taget hårdt, for i de næste mange år afholder klubben ikke et eneste andespil, men går over til de traditionelle "lodderier", men at snart sagt al-

le midler tages i brug fremgår af indtægterne fra d. 11/2 1942: Indkommen i Sparebøsse til 15/11 1941: 18,40 kr Amerikansk Lodderi: 80,00 kr, Lykkeposer 5,50 kr, 13 Øres Lodsedlerne: 274,25 kr

At de ti første år er passeret fremgår af udgiften: Fotografering til jubilæum: 10,65 kr.

Bjarne Jensen

Kontingentet 1931 - 1981

At priserne på ingen måde har holdt sig på det her skitserede niveau, viser følgende oversigt over kontingentstørrelsen i 1931 og frem til 1981 kun alt for tydeligt:

1931-1933:	1,00 kr i kvartalet
1933-1938:	0,60 kr pr måned
1938-1942:	0,80 kr pr måned
1942-1946:	1,25 kr pr måned
1946-1947:	1,50 kr pr måned
1947-1954:	2,00 kr pr måned
1954-1957:	2,50 kr pr måned
1957-1960:	4,00 kr i 8 måneder
1960-1965:	4,00 kr i 10 måneder
1965-1967:	7,00 kr i 10 måneder
1967-1968:	25,00 kr i 3 kvartaler
1968-1972:	30,00 kr i 3 kvartaler
1972-1974:	40,00 kr i 3 kvartaler
1974-1977:	40,00 kr i 4 kvartaler
1977-1980:	50,00 kr i 4 kvartaler
1980-1981:	70,00 kr i 4 kvartaler

Poul Frausing

Nordres individuelle mesterskaber

	DANMARKSMESTER	ÅRHUSMESTER	RISSKOVMESTER	FRIILFTSMESTER	ANDET
1936		Eigil Pedersen			
1937					
1938		Eigil Pedersen <i>A.</i>			
1939		Eigil Pedersen			
1940		Eigil Pedersen			
1941					Eigil Pedersen nr. 1 Ndr. Jub. tur.
1942					
1943		Eigil Pedersen			
1944		Eigil Pedersen			Eigil Pedersen forbundsmester
1945		Eigil Pedersen			
1946					
1947					
1948		Eigil Pedersen			
1949		Eigil Pedersen			
1950		Eigil Pedersen			
1951	Eigil Pedersen			J. Christiansen	
1952		H. Neergaard		Eigil Pedersen	
1953	Eigil Pedersen	Eigil Pedersen		Eigil Pedersen	
1954		Age Ingerslev		Victor Juul H.	
1955		H. Neergaard		Vagn Rauhe	
1956		Victor Juul H.		Age Ingerslev	
1957		Eigil Pedersen		J. Hvenekilde	
1958		Eigil Pedersen		Victor Juul H.	
1959		<i>Børge Hansen Pedersen</i>		Børge Hansen	
1960		Victor Juul H.			

1961	Eigil Pedersen	Eigil Pedersen	Victor Juul H.
1962		Frøde Søby	Victor Juul H.
1963	Eigil Pedersen	Victor Juul H.	Victor Juul H.
1964	Jørn Sloth	Jørn Sloth	Jørn Sloth
1965	Jørn Sloth	Jørn Sloth	Poul Frausing
1966	Jørn Sloth	Jørn Sloth	Karl Pedersen
1967	Bent Sørensen	Karl Pedersen	Karl Pedersen
1968	Jens Kølbæk	Jørn Sloth	Karl Pedersen
1969	Eigil Pedersen	Palle Nielsen	Karl Pedersen
1970	Jørn Sloth	Karl Pedersen	Karl Pedersen
1971	Jørn Sloth	Poul Frausing	Poul Frausing
1972	Erik Bang	Jens Kølbæk	Jens Kølbæk
1973			
1974	Eigil Pedersen	Jørn Sloth	Sloth EM, Bang nr. 3 ved EM, begge i k-skak
1975	Eigil Pedersen		
1976	Eigil Pedersen		
1977	Nina Højberg		
1978	Nina Højberg		
1979			
1980		Th. Rosenlund	Poul Frausing
1981			P.E. Nielsen

OBS: Eigil Pedersens danmarksmesterskaber i 1974, 1975 og 1976 er vundet i veteranklassen, mens Nina Højbergs i 1977 og 1978 er vundet i dameklassen.
 Bemærk i øvrigt at tabellen kun indeholder resultater lavet af Nordrespillere. Titler vundet af de samme spillere men under andet klubnavn er altså ikke påført.

NORDRE NYT's
redaktion ønsker
til lykke med
de 50 år og
håber, at nær-
rende særnummer
må blive vel
modtaget.

Juniorarbejdet i Nordre havde sin første store periode i begyndelsen af halvtredserne, hvorfra dette foto af glade præmietagere er hentet. Siden gik det uvist hvilken grund i stå, og den unge herre yderst til højre, Poul Frausing, skulle blive voksen, før der atter var mulighed for at skabe den store, og velfungerende juniorafdeling, Nordre råder over her i jubilæumsåret.

Nordre Skakklubs 1. hold har op til 50 års jubilæet hjemført divisions-
turneringens sølvbølle fire gange i træk. På dette foto fra 1978 er det
forrest fra venstre Thorbjørn Rosenlund, Poul Frausing, Poul Erik Nielsen
og Ove Kroll, bagest fra venstre Jens Kølbæk, Jørn Sloth, Frode Søby,
Erik Bang, Michael Poulsen og Erling Højberg.

Foto: Preben Hupfeld

Nordre Skakklubb

1901 - 1981
